

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ സുന്ദരകാണ്ഡേ

॥ സപ്തചത്വാരിംശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ സപ്തചത്വാരിംശഃ സർഗഃ ॥

രാവണേരക്ഷസ്യ പരാക്രമോ വധശ്ച

സേനാപതീൻ പഞ്ച സ തു പ്രമാപിതാൻ
ഹനുമതാ സാനുചരാൻ സവാഹനാൻ |
നിശമ്യ രാജാ സമരോദ്ധതോൻമുഖം
കുമാരമക്ഷം പ്രസമൈക്ഷതാഗ്രതഃ || 5.47.1 ||

സ തസ്യ ദൃഷ്ട്യർപണസമ്പ്രചോദിതഃ
പ്രതാപവാൻ കാഞ്ചനചിത്രകാർമുകഃ |
സമുത്പപാതാമ സദസ്യുദീരിതോ
ദ്വിജാതിമുഖൈർഹവിഷേവ പാവകഃ || 5.47.2 ||

തതോ മഹാൻ ബാലദിവാകരപ്രഭം
പ്രതപ്തജാംബൂനദജാലസന്തതം |
രഥം സമാസ്ഥായ യയൗ സ വീര്യവാൻ
മഹാഹരിം തം പ്രതി നൈര്യതർഷഭഃ || 5.47.3 ||

തതസ്തപഃസംഗ്രഹസഞ്ചയാർജിതം
പ്രതപ്തജാംബൂനദജാലചിത്രിതം |
പതാകിനം രത്നവിഭൂഷിതധ്വജം
മനോജവാഷ്ടാശ്വവരൈഃ സുയോജിതം || 5.47.4 ||

സുരാസുരാധൃഷ്ടമസംഗചാരിണം
 തഡിത്പ്രഭം വേദാമചരം സമാഹിതം |
 സതുണമഷ്ടാസിനിബദ്ധബന്ധുരം
 യമാക്രമാവേശിതശക്തിതോമരം || 5.47.5 ||

വിരാജമാനം പ്രതിപൂർണ്ണവസ്തുനാ
 സഹേമദാമ്നാ ശശിസൂര്യവർചസാ |
 ദിവാകരാഭം രഥമാസ്ഥിതസ്തതഃ
 സ നിർജഗാമാമരതുൽയവിക്രമഃ || 5.47.6 ||

സ പൂരയൻ ഖം ച മഹീം ച സാചലാം
 തുരംഗമാതംഗമഹാരഥസ്വനൈഃ |
 ബലൈഃ സമേതൈഃ സഹ തോരണസ്ഥിതം
 സമർഥമാസീനമുപാഗമത് കപിം || 5.47.7 ||

സ തം സമാസാദ്യ ഹരിം ഹരീക്ഷണോ
 യുഗാന്തകാലാഗ്നിമിവ പ്രജാക്ഷയേ |
 അവസ്ഥിതം വിസ്തൃതജാതസംഭ്രമം
 സമൈക്ഷതാക്ഷോ ബഹുമാനചക്ഷുഷാ || 5.47.8 ||

സ തസ്യ വേഗം ച കപേർമഹാത്മനഃ
 പരാക്രമം ചാരിഷു രാവണാത്മജഃ |
 വിചാരയൻ സ്വം ച ബലം മഹാബലോ
 യുഗക്ഷയേ സൂര്യ ഇവാഭിവർധത || 5.47.9 ||

സ ജാതമന്യുഃ പ്രസമീക്ഷ്യ വിക്രമം
 സ്ഥിതഃ സ്ഥിരഃ സംയതി ദുർനിവാരണം |
 സമാഹിതാത്മാ ഹനുമന്തമാഹവേ
 പ്രചോദയാമാസ ശിതൈഃ ശരൈസ്ത്രിഭിഃ || 5.47.10 ||

തതഃ കപിം തം പ്രസമീക്ഷ്യ ഗർവിതം
 ജിതശ്രമം ശത്രുപരാജയോചിതം |
 അവൈക്ഷതാക്ഷഃ സമുദീർണ്ണമാനസം
 സബാണപാണിഃ പ്രഗൃഹീതകാർമുകഃ || 5.47.11 ||

സ ഹേമനിഷ്കാംഗദചാരുകുണ്ഡലഃ
 സമാസസാദാശുപരാക്രമഃ കപിം |
 തയോർബഭൂവാപ്രതിമഃ സമാഗമഃ
 സുരാസുരാണാമപി സംഭ്രമപ്രദഃ || 5.47.12 ||

രരാസ ഭൂമിർന തതാപ ഭാനുമാൻ
 വവൗ ന വായുഃ പ്രചചാല ചാചലഃ |
 കപേഃ കുമാരസ്യ ച വീര്യസംയുഗം
 നനാദ ച ദ്യൗരുദധിശ്ച ചുക്ഷുഭേ || 5.47.13 ||

സ തസ്യ വീരഃ സുമുഖാൻ പതന്ത്രിണഃ
 സുവർണ്ണപുംഖാൻ സവിഷാനിവോരഗാൻ |
 സമാധിസംയോഗവിമോക്ഷതത്തുവി -
 ച്ഛരാനഥ ത്രീൻ കപിമൂർധന്യതാഡയത് || 5.47.14 ||

സ തൈഃ ശരൈർമൂർധ്നി സമം നിപാതിതൈഃ
 ക്ഷരന്നസ്യുഗ്ദിഗ്ധവിവൃത്തലോചനഃ |
 നവോദിതാദിത്യനിഭഃ ശരാംശുമാൻ
 വ്യരാജതാദിത്യ ഇവാംശുമാലികഃ || 5.47.15 ||

തതഃ പ്ലവംഗാധിപമന്ത്രിസത്തമഃ
 സമീക്ഷ്യ തം രാജവരാത്മജം രണേ |
 ഉദഗ്രചിത്രായുധചിത്രകാർമുകം
 ജഹർഷ ചാപൂർയത ചാഹവോൻമുഖഃ || 5.47.16 ||

സ മന്ദരാഗ്രസ്ഥ ഇവാംശുമാലികോ
 വിവൃദ്ധകോപോ ബലവീര്യസംവൃതഃ |
 കുമാരമക്ഷം സബലം സവാഹനം
 ദദാഹ നേത്രാഗ്നിമരീചിഭിസ്തദാ || 5.47.17 ||

തതഃ സ ബാണാസനശക്രകാർമുകഃ
 ശരപ്രവർഷോ യുധി രാക്ഷസാംബുദഃ |
 ശരാൻ മുമോചാശു ഹരീശ്വരാചലേ
 ബലാഹകോ വൃഷ്ടിമിവാചലോത്തമേ || 5.47.18 ||

കപിസ്തതസ്തം രണചണ്ഡവിക്രമം
 പ്രവൃദ്ധതേജോബലവീര്യസായകം |
 കുമാരമക്ഷം പ്രസമീക്ഷ്യ സംയുഗേ
 നനാദ ഹർഷാദ് ഘനതുൽയനിഃസ്വനഃ || 5.47.19 ||

സ ബാലഭാവാദ് യുധി വീര്യദർപിതഃ
 പ്രവൃദ്ധമന്യുഃ ക്ഷതജോപമേക്ഷണഃ |
 സമാസസാദാപ്രതിമം രണേ കപിം
 ഗജോ മഹാകുപമിവാവൃതം തൃണൈഃ || 5.47.20 ||

സ തേന ബാണൈഃ പ്രസഭം നിപാതിതൈ -
 ശ്ചകാര നാദം ഘനനാദനിഃസ്വനഃ |
 സമുത്സഹേനാശു നഭഃ സമാരുജൻ
 ഭുജോരുവിക്ഷേപണഘോരദർശനഃ || 5.47.21 ||

തമുത്പത്തം സമഭിദ്രവദ് ബലീ
 സ രാക്ഷസാനാം പ്രവരഃ പ്രതാപവാൻ |
 രഥീ രഥശ്രേഷ്ഠന്തരഃ കിരംചരരൈഃ
 പയോധരഃ ശൈലമിവാശ്മവൃഷ്ടിഭിഃ || 5.47.22 ||

സ താഛരരാംസ്തസ്യ ഹരിർവിമോക്ഷയം -
 ശ്വചാര വീരഃ പഥി വായുസേവിതേ |
 ശരാന്തരേ മാരുതവദ് വിനിഷ്പതൻ
 മനോജവഃ സംയതി ഭീമവിക്രമഃ || 5.47.23 ||

തമാത്തബാണാസനമാഹവോൻമുഖം
 ഖമാസ്തൃണന്തം വിവിധൈഃ ശരോത്തമൈഃ |
 അവൈക്ഷതാക്ഷം ബഹുമാനചക്ഷുഷാ
 ജഗാമ ചിന്താം സ ച മാരുതാത്മജഃ || 5.47.24 ||

തതഃ ശരൈർഭിന്നഭുജാന്തരഃ കപിഃ
 കുമാരവർയേണ മഹാത്മനാ നദൻ |
 മഹാഭുജഃ കർമവിശേഷതത്ത്വവിദ്
 വിചിന്തയാമാസ രണേ പരാക്രമം || 5.47.25 ||

അബാലവദ് ബാലദിവാകരപ്രഭഃ
 കരോത്യയം കർമ മഹൻമഹാബലഃ |
 ന ചാസ്യ സർവാഹവകർമശാലിനഃ
 പ്രമാപണേ മേ മതിരത്ര ജായതേ || 5.47.26 ||

അയം മഹാത്മാ ച മഹാംശ്വ വീര്യതഃ
 സമാഹിതശ്ചാതിസഹശ്വ സംയുഗേ |
 അസംശയം കർമഗുണോദയാദയം
 സനാഗയക്ഷൈർമുനിഭിശ്ച പൂജിതഃ || 5.47.27 ||

പരാക്രമോത്സാഹവിവൃദ്ധമാനസഃ
 സമീക്ഷതേ മാം പ്രമുഖോഽഗ്രതഃ സ്ഥിതഃ |
 പരാക്രമോ ഹ്യസ്യ മനാംസി കമ്പയേത്
 സുരാസുരാണാമപി ശീഘ്രകാരിണഃ || 5.47.28 ||

ന ഖൽവയം നാഭിഭവേദുപേക്ഷിതഃ
 പരാക്രമോ ഹ്യസ്യ രണേ വിവർധതേ |
 പ്രമാപണം ഹ്യസ്യ മമാദ്യ രോചതേ
 ന വർധമാനോഽഗ്നിരുപേക്ഷിതും ക്ഷമഃ || 5.47.29 ||

ഇതി പ്രവേശം തു പരസ്യ തർകയൻ
 സ്വകർമയോഗം ച വിധായ വീര്യവാൻ |
 ചകാര വേശം തു മഹാബലസ്തദാ
 മതിം ച ചക്രേസ്യ വധേ മഹാകപിഃ || 5.47.30 ||

സ തസ്യ താനഷ്ട വരാൻ മഹാഹയാൻ
 സമാഹിതാൻ ഭാരസഹാൻ വിവർതനേ |
 ജഘാന വീരഃ പഥി വായുസേവിതേ
 തലപ്രഹാരൈഃ പവനാത്മജഃ കപിഃ || 5.47.31 ||

തതസ്തലേനാഭിഹതോ മഹാരഥഃ
 സ തസ്യ പിംഗാധിപമന്ത്രിനിർജിതഃ |
 സ ഭഗനീധഃ പരിവൃത്തകുബരഃ
 പപാത ഭൂമൗ ഹതവാജിരംബരാത് || 5.47.32 ||

സ തം പരിത്യജ്യ മഹാരഥോ രഥം
 സകാർമുകഃ ഖഡ്ഗധരഃ ഖമുത്പതൻ |
 തതോഽഭിയോഗാദ്യുഷിരുഗ്രവീര്യവാൻ
 വിഹായ ദേഹം മരുതാമിവാലയം || 5.47.33 ||

കപിസ്തതസ്തം വിചരന്തമംബരേ
 പതന്ത്രിരാജാനിലസിദ്ധസേവിതേ |
 സമേത്യ തം മാരുതവേശവിക്രമഃ
 ക്രമേണ ജഗ്രാഹ സ പാദയോർദ്വന്ദ്വം || 5.47.34 ||

സ തം സമാവിധ്യ സഹസ്രശഃ കപി -
 ര്മഹോരഗം ഗൃഹ്യ ഇവാണയജേഷ്വരഃ |
 മുമോച വേഗാത് പിതൃതുൽയവിക്രമോ
 മഹീതലേ സംയതി വാനരോത്തമഃ || 5.47.35 ||

സ ഭഗബാഹൂരുകടീപയോധരഃ
 ക്ഷരന്നസ്യുന്നിർമഥിതാസ്ഥിലോചനഃ |
 സംഭിന്നസന്ധിഃ പ്രവികീർണബന്ധനോ
 ഹതഃ ക്ഷിതൗ വായുസുതേന രാക്ഷസഃ || 5.47.36 ||

മഹാകപിർഭൂമിതലേ നിപീഡ്യ തം
 ചകാര രക്ഷോഽധിപതേർമഹദ്ഭയം |
 മഹർഷിഭിശ്ചക്രചരൈഃ സമാഗതൈഃ
 സമേത്യ ഭൂതൈശ്ച സയക്ഷപന്നഗൈഃ |
 സുരൈശ്ച സേനൈർഭൃശജാതവിസ്ഥയൈ -
 ര്ഹതേ കുമാരേ സ കപിർനിരീക്ഷിതഃ || 5.47.37 ||

നിഹത്യ തം വജ്രിസുതോപമം രണേ
 കുമാരമക്ഷം ക്ഷതജോപമേക്ഷണം |
 തദേവ വീരോഭിജഗാമ തോരണം
 കൃതക്ഷണം കാല ഇവ പ്രജാക്ഷയേ || 5.47.38 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
 സുന്ദരകാണ്ഡേ സപ്തചത്വാരിംശഃ സർഗഃ ||